25. YIL

Karikatürk

Karikatürcüler Derneği Haber Bülteni

sayı 9

AĞUSTOS - 1994

ERCAN AKYOL KARİKATÜR SERGİSİ

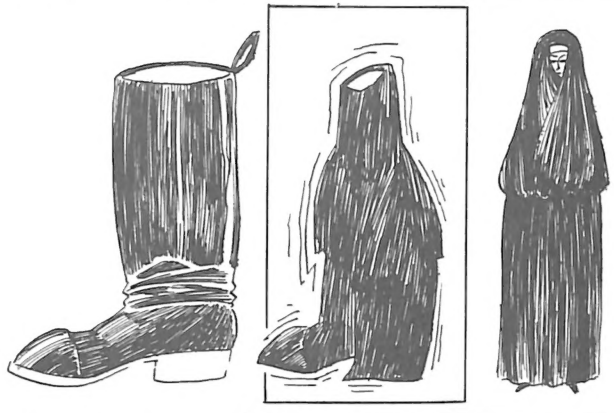

ÇİZİYORUM

24 Eylül
15 Ekim 1994

1970 yılından beri karikatür çizen Ercan Akyol ilk karikatür Albümü **ÇİZİ**YORUM'la birlikte kitaptaki çizgilerinden oluşan sergisini de Karikatürcüler Derneği'nde açtı.

1982'den bu yana çizdiği günlük - siyasal karikatürlerinden seçerek oluşturduğu kitabında çeşitli dönemleri günlük olayları günümüze taşımaktadır. Karikatürleri 12 Eylül çizmeleri, Anap Dönemi, İnsan Hakları, 1 Mayıs ve İşçi Eylemleri, Ekonomi, Demokrasi ve Terör, Anti Laiklik, Basın ve Düşünce Özgürlüğü, "AT" üzerine ve yakın dönem başlıklarını taşıyan bölümlerden oluşuyor.

Ercan Akyol halen Milliyet Gazetesi'nde Melih Aşık'ın yönettiği "Arka Pencere" köşesinde çiziyorum'lamaya devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

98 Gülşen Abi'nin Yaratıcısı Can Barslan Şimdi de TV'de Güldürüyor.
99 Büyük bir kayıp.
100 Tiyatrocu bir çizer "Nejat Uygur".
101 Bir Zamanlar Maziye Bak.
102 Karikatür Vakfı Kuruldu.
103 Disney'in Yeni Kahramanı 'Ormanlar Kralı'.
104 Yeni Yayınlar
105 Bulut Bebek. Zontellektüel Abdullah 9 bölüm. Mutluluklar diliyoruz.
106 Turhan Selçuk ve insan Hakları. Bir Anı.
107 Bir Karikatürcünün Dünyası "Haslet Soyöz"
108 Yarışmalar-Sergiler-Sonuçlar. Karikatür ve Mizah Müzesi Eylül Etkinlikleri.

GÜLŞEN ABİ'NİN YARATICISI CAN BARSLAN ŞİMDİ DE TV'DE GÜLDÜRÜYOR.

Mizah dergilerini takip ediyorsanız eğer, Can BARSLAN'ın "Terelelli Pictures"lı, ve "Hain Evlat Ökkeş" li bantlarını anımsarsınız. Çalışmalarını halen Leman Dergisi'nde sürdüren karikatürcü şimdi de televizyona el attı. Gülşen Abi'yle ekranda "durum komedisinin" ilk örneğini deniyor.

Yıllar önce Limon dergisinde yarattığı, annesine ve anneannesine kan kusturan, hepimizin yakından tanıdığı 'Hain Evlat' Ökkeş ...

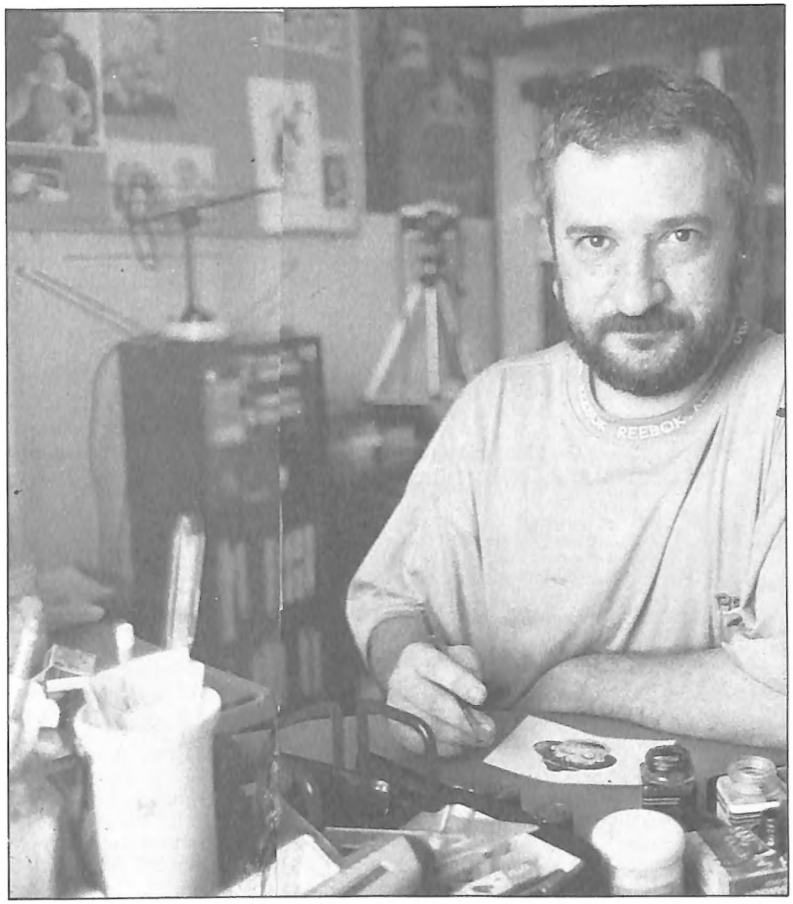

Karikatürk Karikatürcüler Derneği Haber Bülteni

AYDA BİR KEZ YAYINLANIR. ÇİZGİ,YORUM VE GÖRÜŞLER KİŞİLERE AİTTİR...
YAYIN KURULU: SEMİH BALCIOĞLU, ERDOĞAN BOZOK, RAŞİT YAKALI, MUHİTTİN KÖROĞLU, KAMİL YAVUZ,
KATKIDA BULUNANLAR : ERDOĞAN BAŞOL, YENER ÇAKMAK DİZGİ: NAZLI COŞKUN
YAZIŞMA ADRESİ: KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ YEREBATAN SARNICI ÇIKIŞI 34410 - SULTANAHMET-İSTANBUL.
TEL. 0 212-513 60 61 FAKS.0212-527 26 18
İRTİBAT BÜROLARI:Ankara, Metin Peker: Konuk Sok. 31/10 Kızılay - ANKARA Tel: 417 37 28
Trabzon, Muammer Kotbaş: Kunduracılar Cad. Neşe Sok. No: 1 K.3 TRABZON
Baskı: Stil Matbaacılık TİC. AŞ. Tel: (0 212) 281 92 81

BİR DAVA ...

Üyemiz Ahmet Erkanlı bundan 1 yıl önce tavır dergisinde yayınlanan bir karikatürü nedeniyle mahkemeye verilmişti. Erkanlı, berat etmişti fakat savcılık bir süre sonra temyize giderek tekrar dava açmıştır.Dava istanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmektedir.

Büyük bir kayıp...

Çizgi Film Sanatçısı Erim GÖZEN, Trafik Kazası Kurbanı Oldu.

4 Eylül 1994 tarihinde son görevi Eskişehir Anadolu Üniversitesi öğretim üyeliği olan animatör çizgi film sanatçısı Erim Gözen, Cerrahpaşa İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Uğur Derman ve ressam eşi Gül Derman ile birlikte Aydın'ın Germencik ilçesi yakınlarında geçirdikleri trafik kazasında yaşamlarını yitirdiler.

ERİM GÖZEN KİMDİR?

1938 yılında doğdu, animasyon (canlandırma çizgi film) sanatçısı Erim Gözen, karikatürle başlayan çizgi serüveni, reklam çizgi film piyasasının istanbul Reklam'la canlanmasıyla birlikte, 1964 - 1981 yılları arasında karikatür çizgilerin İstanbul Reklam Ajansının çizgi filimlerinde kullandı. Çok sayıda reklam çizgi filmi yapımcılığı yapan animatör Erim Gözen 1983 yılında yaptığı "Trafik Trafik" adlı konulu çizgi filmle yarışmada ikinci oldu. Çocukları trafik konusunda bilinçlendiren bu çizgi film 1983 - 1990 yılları arasında TV'de uzun süre tekrarlanarak gösterildi. Televizyonda birçok reklam çizgi filmi gösterilen sanatçı, reklam çizgi filmleri dışında TV'ye Nasreddin Hoca adlı bir dizi çizgi film, Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Asiye Nasıl Kurtulur" filminin jeneriğini animasyon olarak hazırladı. 80'li yıllarda altı kişinin çalıştığı canlandırma film atölyesi kurdu. Son yıllarında, Eskişehir Anadolu Üniversitesinde canlandırma film dalında öğretim üyeliği yapan değerli usta animatör Erim Gözen 4 Eylül 1994 günü geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybetti. Cenazesi 7 Eylül 1994 günü İstanbul Karacaahmet'teki aile kabristanına defnedildi.

Mine Gözen'le evli olan Erim Gözen'e Karikatürcüler derneği olarak Tanrıdan rahmet, kederli ailesine başsağlığı dileriz.

TİYATROCU BİR ÇİZER "NEJAT UYGUR"

Tiyatro oyunculuğunun yanında karikatür çizen sanatçıların sayısı pek fazla değildir. Tiyatrocu çizerlerin en tanınmışı; tiyatroculuğunun yanında, sinema oyunculuğu, şovmenlik, taklidimcilik, gazetecilik, yazarlık yapan rahmetli Altan Erbulak'tır. Altan Erbulak'ın dışında rahmetli tiyatrocu ve sinema oyuncusu Suavi Tedü karikatürlerini Şehir Tiyatrosu oyun bültenlerine çizmiştir. Bizimkiler TV. dizisinde oynayan tiyatro oyuncusu Hikmet Karagöz, derneğimizin birçok sergi ve yarışmasına katılmış, çizgileri karikatür albümlerinde yer almış bir karikatürcüdür.

Tiyatro oyuncusu, yazarı Nejat Uygur; çizdiği karikatürleri, kendi tiyatrosunun oyun bültenlerinde yayınlayan, zaman zaman Erkekçe gibi dergilere karikatürler çizen bir tiyatrocu karikatürcüdür.

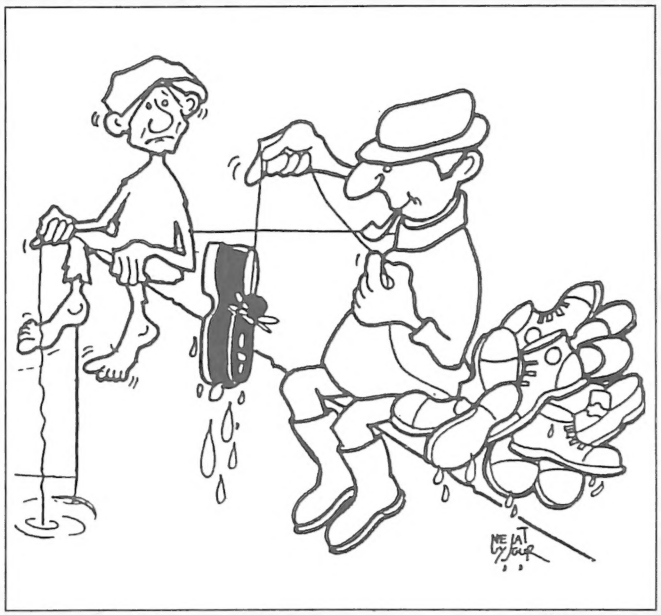

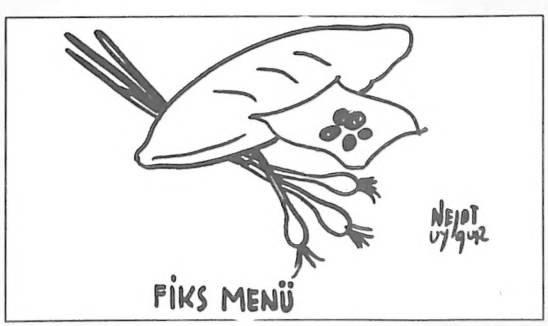

NEJAT UYGUR KİMDİR?

Tiyatro, sinema oyuncusu Nejat Uygur 1927 yılında Kilis'de doğdu. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Bölümünde okudu. Sahneye, İstanbul Sarıyer Halkevinde "Şikago Çiftçisi" oyunuyla geçti. Bir süre sonra kendi adına tiyatro kurdu. Politik taşlama ve bulvar oyunlar türünde birçok komedi oyun yazdı ve sahneledi. Tiyatro oyunculuğunun yanında 3 sinema filminde başrol oynadı. Yağlı boya resimler, heykeller, karikatürler yaptı. Mizah yönü kuvvetli bir sanatçıdır.

Hayattayken büstü yapılan komedyen ve tiyatrocudur.

Bir Zamanlar Maziye Bak ...

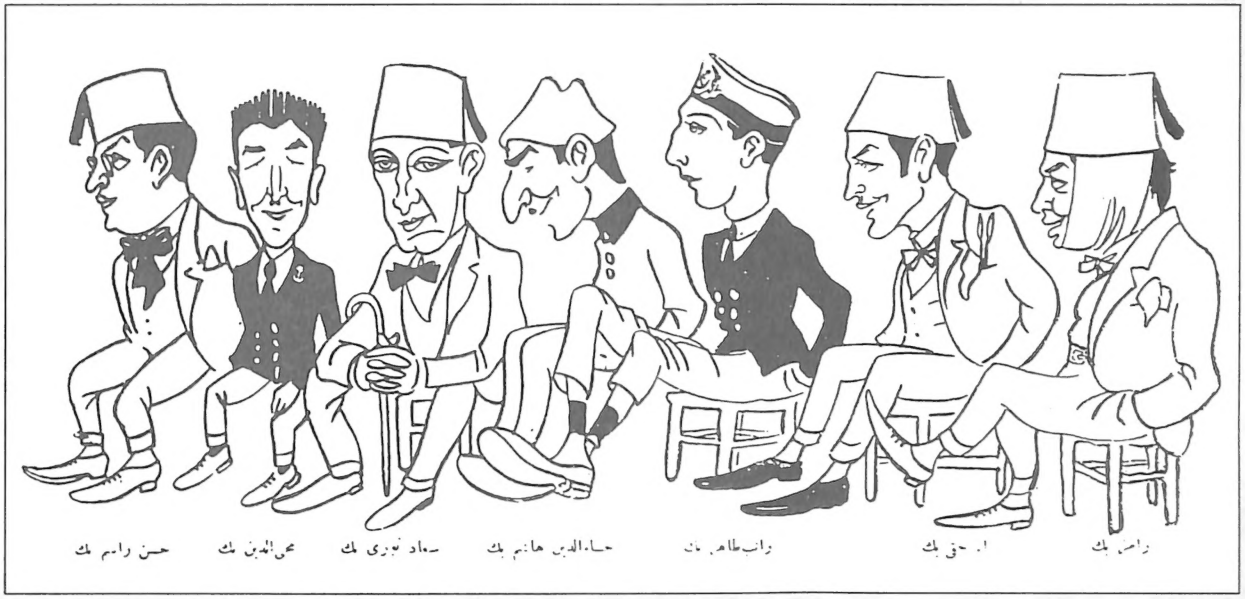

Akbaba'nın ressamları: "(Soldan sağa) Hasan Rasim (Us), Muhittin Bey, Suat Nuri Bey, Hüsamettin Haşim Bey, Ratip Tahir (Burak) Bey, İ. Hakkı Bey, Ramiz (Gökçe) Bey."

Yukardaki karikatür 7.6.1923 tarihinde Akbaba mizah gazetesinin 53. sayısında yayınlanmaştır. Ramiz Gökçe tarafından çizilen karikatürde dönemin ünlü karikatürcüleri yer almaktadır. Ramiz Gökçe'nin 20'li yıllarda çizilen karikatürlerinde ve fotoğraflarında suratının bir kısmı örtü ile kapalıdır. Bu durumun nedeni; Ramiz Gökçe'yi yakınen tanıyan ustamız Necmi Rıza 'dan öğrendiğimize göre, Ramiz Gökçe yakalandığı cilt hastalığı nedeniyle yüzünü ilaçlamakta ve dış etkilerden korumak için yanaklarını örten bir örtüyü başına bağlamaktadır. Bir dönemi yansıtması açısından, kıymetli belge niteliğinde bir karikatürdür.

KARİKATÜR VAKFI KURULDU

Ankara'da kurulan Karikatür Vakfı'nın öncüsü, karikatürcü Nezih Danyal'la söyleşi;

Karikatür ve mizah sanatımızın, ülkemizde gelişimin ve yaygınlaşmasını sağlamak, yabancı ülkelerde tanıtımına katkıda bulunmak amacıyla Ankara'da Karikatür Vakfı kuruldu.

Vakıf, ulusal, uluslararası, kişisel ve toplu sergiler açılmasını sağlayacak, ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenleyecek, eğitim amaçlı kurslar açacak, yine bu amaçla yayınlar yapacak.

Vakafın kurucusu Nezih Danyal, 1995 yılından başlayarak Ankara'da Uluslararası Karikatür Festivali ve bu festival kapsamında uluslararası karikatür sempozyumu yapmayı amaçladıklarını belirtti.

- Karikatürün ilginç tarihinden biraz söz eder misiniz?

Dünyada karikatür Rönesansla Avrupa'da başladı. Daha sonra ABD'ye gitti. Çizgi roman ve çizgi film sanayiinin temelleri ABD'de atıldı. Daha sonra, International Herald Tribune gazetesinini Paris'te Avrupa baskısı yapmaya başlamasıyla birlikte çizgi roman, Avrupa'ya geri geldi. Bu gazetede, şimdi Cumhuriyet'te olduğu gibi, bant karikatürleri vardı. Bant karikatürcülüğü, Avrupa'daki gazetelere de girmeye başladı. Böylece, hemen her gazetenin bant karikatürleri oldu. Sonra karikatürün dönüm noktalarından biri gerçekleşiyor. ABD'de 1960'ta gençlik hareketleri başladığında bir underground (yeraltı) mizah anlayışı da bununla birlikte geliştir. Gençlerin üniversitelerde çıkardığı dergilerde, özgürlüğü ve hippi felsefesini savunan bantlar çizilmeye başlandı. Çirkin ve avantgard karikatür kahramaları yaygınlaştı.

Amerika'daki gençler bunlara, farklılıklarını ortaya koymak için 'comics' yerine 'comix' dediler. Bu mizah anlayışı 1968'lerde Fransa'ya taşında. öfkeli gençlerin mizah anlayışı, müziklerle ve diğer sanat dallarıyla desteklendi. Bütün bunlar, olayların bir kaldırım taşının sökülüp polise atılmasıyla başladığı için 'Paris Kaldırım Taşı Sökme Faaliyeti' olarak adlandırıldı. Yeni ütopyalarla, bilimkurgu türü gelişmeye başladı karikatürde 1968'lerde Fransa'da yaşanan hareketler Türkiye'ye 1970'lerde yansıdı ve denemeci dergiler çıkarıldı. Gırgır dergisi bu hareketlerle birlikte doğdu. Oğuz Aral bu dergiyi gecekondu bölgelerinden çocukları toplayarak çıkardı. Gırgır dergisi, o kesimin sorunlarını ve bakışını yansıtıyordu. Çok tutulmasının bir nedeni de buydu. Ancak, bir hata vardı. İnsanı, karikatürlerde yansıtılan toplumsal olaylara sahip çıkmaya çağrılmıyordu. Sorunlara gülerek yabancılaşıyordunuz. Şimdi çıkarılan denemeci mizah dergilerinde de, 1960'larda Amerika'da, sonraları Fransa'da görülen çirkin ve rahat karikatür tipleri görülüyor. Aynı tipler, benzer espriler ve aynı yaklaşım.

- Belki de geri getirmek istedikleri malum 'ruh' var. Benzerlik böyle bir özlemin sonucu olabilir mi?

Tam bu noktada bir şeyi söylemek gerekir. Eğer bir mizah türünü yakalamışsan, bunun bir toplumsal olayla paralel olması, çakışması gerekiyor. Bu olmadığı zaman, sanat anlamında bir şey yapmış olmuyorsun. Sanat ile zenaat, bu noktada ayrılıyor. Karikatür yalnızca yansıtmamalı, bir çözüm de önermeli ya da izleyen insanı buna itmeli.

- Siz karikatürü 'izlemek' eylemiyle birleştiriyorsunuz. Oysa bugünlerde yaygın olan eylem 'okumak'

Karikatür okunmaz, karikatür izlenir. Böyle bir eylem, ancak çizgi romanlar için kullanılabilir. Onları yadsıdığım sanılmasın; ancak, belki de özgün olmadıkları için, karikatür tarihi kitaplarının hiçbirinde Tommiks, Teksas görmezsiniz. Bugünlerde hazırladığım kitap için yaptığım bir söyleşi de buna ışık tutuyor sanırım. Karikatürün, bilim ve sanat dallarıyla ilişkisin sorguluyorum. Bu çerçevede konuştuğum bir beyin uzmanından ilginç bir bilgi edindim. Çizgi roman okumak için insan beyninin bir küresi yetiyor. Ancak karikatür anlamak için, insanın beyninin bütün işlevleri harekete geçiyor. Çünkü karikatür yazıya dayalı bir sanat değil. Çizgiye, çizginin kendi içindeki espriye dayalı.

- Hazırladığınız kitaptan biraz söz eder misiniz?

Karikatürün, teorik altyapısın kurmaya çalışıyorum. Bugün Türkiye'de karikatürle ilgilenen bir çok kişi, karikatürün tarihini ve teorik altyapısın bilmiyor. Bu nedenle yola çıktım. Şimdiye dek bir beyin uzmanı, bir psikologla konuştum. örneğin konuştuğum psikolog, slogancı karikatürlerin kalıcı olmayacağını, çünkü insan beyninin güzeli anımsayacağı şeyleri belleğinde tuttuğunu söyledi. 1970'lerde çizilen slogancı karikatürün bugün neden gerisinin gelmediğini de böylece görüyoruz. İnsan beyni daha yumuşak ve güzel olan eğilimli. Karikatüre bilimsel bir birikimle yaklaşmak gerekiyor.

Cumhuriyet Gazetesi (Eylül'94)

Karikatür Vakfı'nın yazışma adresi :
PK. 364 Yenişehir ANKARA

Disney'in Yeni Kahramanı 'Ormanlar Kralı'

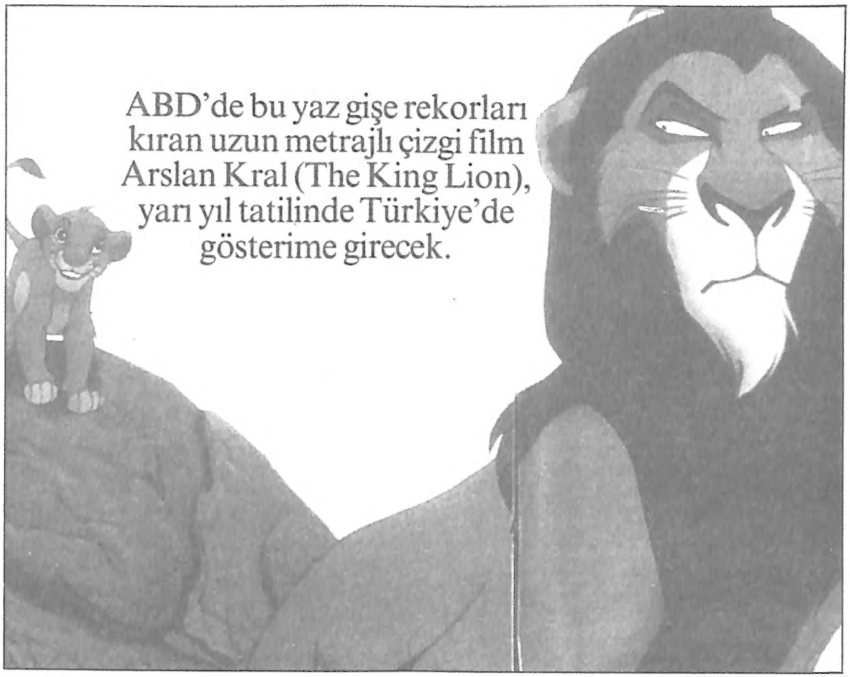

Disney'in animasyon şefi Peter Schneider'ın da katkılarıyla The Lion King (Aslan Kral) doğdu. Film bugüne dek Disney'de yaratılan diğer filimlerin en pahalısı oldu. Çizgi filmde babası kral Mufasa'nın ölümünün üstünden gelmeye çalışarak, kötü kalpli amcası Scar'dan hakkı olan tacı geri almaya uğraşan yavru aslan Simba'nın hikayesi anlatılıyor. Prodüktör Don Hahn, The King lion'ı adeta Hamlet ve Musa'nın bütünleşerek bir öyküye dönüşmesi olarak nitelendiriyor ve çalışmanın Alaaddin'in maceralı, komik kurgusuyla, Güzel ve Çirkin'in duygusal temasını bir ayaraya getirdiğini de belirtmeden geçemiyor.

The Lion King'i tamamlayabilmek kolay olmamış. Diğer Disney yapımları gibi masaldan ya da çocuklara ait bir hikayeden uyarlanmamış yeni çizgi film. İlk defa senaristinden müzisyenine, renk uzmanından yöneticisine kadar geniş bir ekibin evlerde biraraya gelerek yarattıkları bu yapım için üç kıtada, sekiz yüzden fazla kişi, tam üç yıl boyunca çalışmış. İlk günlerde trajik bir ölümü ve insanoğlunun hiç ayak basmadığı, yalnız hayvanlardan oluşan bir dünyayı tasvir etmek hayli sorun yaratmış. Sonunda o doğal ortamı yaratmak için hayvanlarla ilgilenen uzmanlara danışılmış. Hazırlıklar devam ederken filmin bir müzikale dönüştürülüp dönüştürülmemesi tartışılmış, ancak prodüktör Don Hahn buna şiddetle karşı çıkınca vazgeçilmiş.

MÜZİKLER ELTON JOHN'dan

"Çok gerçekçi bir film yapmayı istiyorduk. Bu yüzden hayvanların arka ayakları üzerinde, akrobasi hareketleri yaparak şarkı söylemelerine gönlümüz razı olmadı" diyor Hahn. "Ancak bu, filmin müzikleri açısından iddalı olmadığımız anlamına gelmesin". Söz yazarı Tim Rice çalışmalarını tamamladıktan sonra olağan bir soruyla karşılarına çıkmış" "Müziklerini kim besteleyecek? Hemen Elton John'la görüşmelere başlanmış ve ortaya mükemmel parçalar çıkmış. Ancak film Afrika'da geçtiği için Afrikalı bir müzisyeni daha uygun gören yönetmen Scribner kararı protesto edip çalışmaları bırakmış ama Elton John'ın parçaları değişmemiş. Film, oturmaya başladığında, içinde yeterince komedi unsuru olmadığını farkeden Katzenberg, ekibi bir araya toplayarak uyarmış.

1992 yazında tamamen hazır durumda olan filme seslendirme sanatçıları aramış, ama daha profesyonel kişilerle çalışmayı arzu eden Hahn, kral Mustafa için James Earl Jones'u Scar için Jeremy Irons'ı, Shenzi için Whoopi Goldberg'ü, Simba'nın yetişkin hali için Matthew Broderick'i, Banzai için Cheech Marin'i ve Rafiki için Robert Guillaume'u seçmiş...

İlginç nokta, tüm sanatçıların aynı zamanda şarkı da söylemeleri.

Yeni Yayınlar ...

"PORTRELER"

Güngör Kabakçıoğlu 1949-1994 yılları arası kırkbeş yıl içinde çizdiği Tiyatro, Sinema, Ses Sanatçısı, Müzisyen, Yazar, Çizer, Ressam, Gazeteci, İş adamı, Sanayici ve Politikacının beşyüzü aşkın portresini "Portreler" adlı bir kitapta topladı.

Kitap Amerikan bristol kapak içinde, dikiş ciltli 192 sayfa 120 gram toprak kağıda basılmış. Barajans Reklamcılık A.Ş.'nin kuruluşunun onucu yıldönümü etkinlikleri içerisinde hazırlanıp basılmasına yardımcı olduğu, belgesel nitelikteki bu kitabı Karikatürcüler Derneğinin istanbul Sultanahmet Yerebatan sarnıcı çıkışındaki kitabevinden temin edebilirsiniz.

Karadeniz Gazetesi 1. Ulusal Taka Mizah Sayfası Karikatür Yarışması, Yarışma Albümü Yayınlandı.

İlki 1993 yılında yapılan yarışmanı ikincisi bu yıl yapılırken ilk yarışmanın albümü geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Albümde, yarışmada derece alan karikatürler ve yarışmaya katılan karikatürlerden seçme karikatürler yer olmakta. TAKA yarışma karikatürleri albümü, yarışma komitesi tarafından, yarışmaya katılanlara ücretsiz olarak gönderilmektedir. Yarışma karikatürleri albümünden edinmek isteyenler, 50.000 TL. karşılığında "Karadeniz Gazetesi" TAKA Albümü Devlet Yolu Cad. Çınar Sok. No: 3 Değirmendere-61100 TRABZON adresinden istemeleri halinde ödemeli olarak gönderilmektedir.

DUYURU!...

Sait Munzur'un hazırladığı ve Kasım ayı ortalarında basılacak olan Cumhuriyetten Günümüze Türk Karikatürü kitabı için üyelerimiz bir fotoğraf, yaşam öyküsü ve siyah-beyaz 6 karikatürünü 15 Eylül 1994'e kadar aşağıdaki adrese yollayabilirler.

SAİT MUNZUR: Eğmeli Sokak 22/5 Aydınlıkevler 06130 ANKARA (Bilgi için: 317 69 08)

GEÇMİŞ OLSUN...

Bu günlerde karikatürcülere ne oluyor? Bilemiyoruz... Geçtiğimiz aylarda Sait Munzur düşerek kolunu kırdı, Cafer Zorlu ikinci bir kaza geçirdi bu sefer kafasına 13 dikiş atıldı, Sunder Erdoğan evde düşme sonucu ayağını kırdı... Hepsine geçmiş olsun diyoruz...

Zontellektüel Abdullah 9 bölüm

"Zontellektüel Abdullah" TV dizisi oluyor. Kemal Gökhan Gürses'in 1991'den bu yana yayımlanan çizgi-bandının seraryosu, TRT'nin denetiminden onay aldı. Yayımcılığını ve yönetmeliğini Ankara Televizyonu'ndan Necmettin Varlı'nın gerçekleştireceği dizinin seraryosu da Kemal Gökhan Gürses'e ait.

40'ar dakikalık 9 bölüm halinde çekilecek dizinin oyuncu kadrosu henüz belirlenmiş değil. Çekim çalışmalarının İstanbul ve Bodrum'da gerçekleştirileceği bildirilen dizinin başkarakteri Zontellektüel Abdullah için Gürses, 'yarı aydın, yarı"zonta" kişiliği ile kimliğini henüz bulamamış Kriptolu bir gariban" tanımlamasını yapıyor. Çizer, Abdullah'ı betimlemesini şöyle sürdürüyor: "Felsefeden anlıyor, Orhan Ağbi'sini dinliyor, İbo onu pek kesmiyor, sanattan acayip çakıyor ve yoğun bir dil karmaşası yaşıyor".

Dizinin başrolündeki Abdullah dışında kalan diğer önemli karakterleri Şebnem ve Ayşe'yi kimlerin canlandıracağı da önümüzdeki günlerle belli olacak.

BULUT BEBEK

Nuray Çiftci / Cartoon Yayıncılık

Güneş, Cumhuriyet ve Aydınlık gazetelerinin günlük bant karikatür köşelerinden tanıdığımız Bulut Bebek, bu kez kitap içine girdi. Bulut Bebek'in serüvenleri "Bulut Bebek Dizisi 1 ve 2" olarak yayımlandı. Bantların için deki Türkçe yazıların yanında İngilizceleri de yer alıyor

Mutluluklar diliyoruz...

Fatoş ile Üyemiz Varol Yaşaroğlu 26 Ağustos 1994 tarihinde evlendiler. Kendilerine Karikatürcüler Derneği olarak mutluluklar diliyoruz...

TURHAN SELÇUK VE İNSAN HAKLARI...

Turhan Selçuk, sonbahara yoğun bir çalışma temposu içinde giriyor. Almanya'nın Leipzig kentinde 2 eylülde açılacak olan "İnsan Hakları Sergisi"nde sanatçının 60 eseri yer alıyor. İki yıldır dünyayı dolaşan "İnsan Hakları Sergisi", Almanya'dan sonra Makedonya'nın Üsküp kentinde açıldı ve ekim ayı içinde de Kıbrıs'ta açılacak.

Turhan Selçuk, bunun yanı sıra Strasbourg'da yapılmakta olan İnsan Hakları Konseyi'nin yeni binası için kendisinden istenen 22 metre ebadında rölyef bir çalışmanın hazırlıklarını sürdürüyor. sanatçı, tüm bu çalışmalardan başka, Frankfurk Kitap Fuarı için bir de afiş hazırlıyor.

Fransızlar, Voltaire'in yıldönümü için hazırlıklarının sürdürürken, Server Tanilli'nin çevirisiyle aralık ayında çıkacak olan Voltaire'in "Candide" adlı kitabı için otuz bir adet karikatür çalışmasının hazırlıklarını da sürdüren Turhan Selçuk, bu çalışmalarını ekim ayında Strasbourg Kültür Festivali'nde sergileyecek.

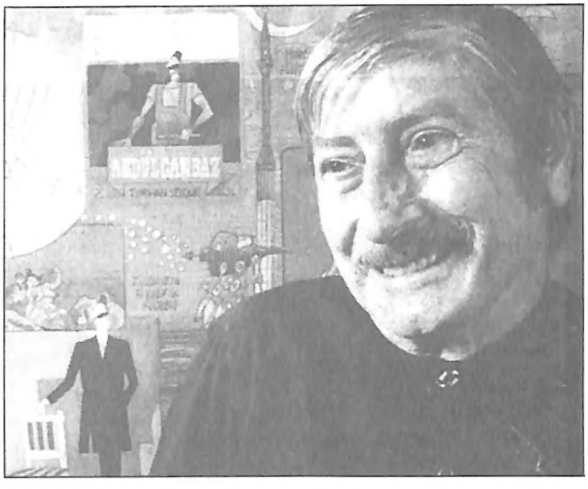

"Başlangıcından Bugüne Türk Karikatürcüleri" Kitabı Çalışması, Karikatürcülerden Destek Bekliyor.

Karikatürcü ve karikatür araştırmacısı Yener Çakmak uzun yıllar süren çalışmasını sonuçlandırmak için büyük bir gayret ve titizlik göstermektedir. Başlangıcından bugüne tüm karikatür çizerlerini içine alan bu çok geniş kapsamlı, bir kaç ciltten meydana gelecek eser için karikatürle ilgili yayınları kütüphane ve arşivlerden tarayan Yener Çakmak, bugüne kadar kendisiyle irtibat kuramayan tüm çizerlerden bu büyük eser için yardım beklemektedir. Eski çizerlerden tanıdıkları olanlar, tanıdıkları ile ilgili bilgilerini, dökümanlarını lütfen iletsinler. Kendi haklarında; yaşam öyküsü, vesikalık fotoğraf, siyah beyaz çizilmiş birkaç karikatürü (orjinal veya net çekilmiş fotokopi):

Yener ÇAKMAK: Kızıltoprak Cumhur Sok.
Şenova Apt. No: 8 D.7 Kadıköy - 81030 İSTANBUL
adresine göndermelidirler.

BİR ANI...

Karikatür ve Mizah Müzesi bir ustayla söyleşi Eylül ayının konuğu Semih Balcıoğlu'ydu. Söyleşi sırasında çok eskilerden bir anısını aktardı:
"Yıl 1944, yer istanbul Teknik Üniversitesi Anfisi. Cemal Nadir Güler Karikatür üstüne bir konferans veriyor. Salon hınca hınç dolu. Merhum ustamız Cemal Nadir Karikatür hakkında konuşurken bir gençte epidiyaskop aletiyle kendisine yardım ediyor, karikatürleri perdeye aktarıyor..."
Bu genç kimmiş biliyor musunuz? Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman DEMİREL!...

BİR KARİKATÜRCÜNÜN DÜNYASI "HASLET SOYÖZ"

Toplumun dile getiremediği sorunları dile getirir onlar. Toplumun gözü, kulağı sesi olurlar. Dünyamızı biraz daha renklendirir ve bize yaşama sevinci verirler. Tabiki sanatçılardan söz ediyoruz.

Yazarından şairine, müzisyenininden ressamına dek. işte bunlar içinde birileri varki bugün artık yaşamımızın bir parçası olmuşlar; karikatürcüler. Onları yüzlerinden değil, çizgilerinden tanırız daha çok. Günlük gazetelerdeki bantları, güldürücü ve düşündürücü portreleri ile. İşte onlardan biri Haslet Soyöz.

Tam 20 yıldan bu yana durmadan usanmadan çiziyor. Toplumdaki çarpıklıkları çizgileriyle dile getiriyor. Sanatçı ile bu uzun yolculuğu üzerine sohbet ettik.

70 KUŞAĞINDAN

Bir memur çocuğu olan Soyöz'ün çocukluğu Anadolu'nun çeşitli illerinde geçmiş. Lise eğitiminin ardından Gazi Eğitim enstitüsü Resim Bölümü'ne girmiş. Ancak karikatür tutkusu yüzünden okulu yarıda bırakmış. 1976 yılında da Politika gazetesinde profesyonel olarak çizmeye başladığını söyleyen sanatçı, sonraki gelişmeleri şöyle aktarıyor:

"Politika gazetesinde resimli roman çizmeye başladım. Bu çalışma beni çizgi açısından geliştirdi. Daha sonra Vatan'da politik karikatürler çizmeye başladım. 70'li yıllarda karikatürde bir patlama yaşandı. Birdenbire bir çok çizer siyasal içerikli karikatür çizmeye başladı. Bize 70 kuşağının karikatücüleri deniliyor. O dönem en çok güçlü işçi, şişman ve çirkin patron, çiçek resimleri, barış kuşu gibi temalar işleniyordu. Ben de onlarla birlikte başladım." Haslet Soyöz Vatan'ın ardından Dünya ve Çivi Mizah gazetelerinde çalıştıktan sonra Cumhuriyet'e geçerek bir bant karikatür olan Küçümen'i çizmeye başlamış. Bu arada Demokrat Gazetesi'ne de karikatür çizince buradaki işinden atılmış ve 12 Eylül'e dek Demokrat'ta çalışmış.

1982 yılında Milliye'te geçen sanatçı ogün bugündür çiziyor. Daha çok renkli portre karikatürleri yapıyor. Sanatçı, dizi yazıları resimlemeleri yanında Türkiye'de ilk kez küçük ilan sayfasının ortasına bant karikatürü de çizdi.

Karikatürde en zor şeyin anlatılmak istenen konunun senbolle ifade edilmesi olduğunu söyleyen sanatçı sözlerini şöyle sürdürüyor: "Benim en zorlanıdığım şey sembolü bulmaktır. Herkes gibi sabah geliyorum gazetelere bakıyorum. O gün Türkiye'nin gündemiyle ilgili herkesin söyleyeceği bir şeyleri olduğu gibi benimde oluyor. İşte ben söyleyeceğim şeyi bulduğum sembollerle ifade ediyorum."

BOL ÖDÜLLÜ SANATÇI

Haslet Soyöz bugüne değin bir çok ödül almış. Bunlardan ilki 1974 yılında CHP'nin yayın organının düzenlediği bir yarışmadaki birincilik ödülü olmuş. Ardından Yugoslavya'da bir ikincilik, İlk uluslararası Sedat Simavi Karikatür Yarışmasında ikincilik gelmiş. Ödüllerin bir dönem için hoş olduğunu söyleyen Soyöz, şöyle devam ediyor. "Ama insanın birşeyler çizebilmesi için illede ödül alması gerekmiyor. Ödül almaması çizerin kötü olduğunu belirlemiyor. Ödül subjektif bir tespit."

Karikatürcü Milliyet'in Wolf Medya üyesi olması dolayısı birçok karikatürün Avrupa'daki yayın organlarında da yer aldığını anlatıyor. Sanatçı "Bu Milliyet ve benim için gurur verici bir olay. Önümüzdeki dönemde Avrupa Parlementosu seçimi var ve 30 dünya gazetesi benden karikatür istiyor" diyor. Sanatçı, önümüzdeki dönemde Milliyet binasında bir sergi açmayı ve bir kitap çıkarmayı planlıyor.

Milliyet Fiesta Eki (Röportaj: Aydın Soylu)

Yarışmalar - Sergiler - Sonuçlar ...

* İlginç bir sergi

Bülent Karaköse Sokak, insanları ve kedileri sergisini 15 Ağustos 1994 tarihinde Sokak Bar Beyoğlu-İstanbul'da açtı.

* Karikatürcüler Derneği Adana Altın Koza Film Festivali'nde;

Bu yıl Kültür Bakanlığı'nın katkılarıyla gerçekleşen Festivale 24 Eylül 1994 tarihinde Karikatür sergisiyle katıldı.

* Makedonya'lı Çizerler Sergisi

5 Ekim 1994 Çarşamba Saat: 16.00 Karikatür ve Mizah Müzesi-Fatih Gligor Kostouski sergiyle birlikte bir de karma sergi açılacak.

* Tan oral sergisi

Üyemiz Tan Oral Harbiye 8/5 Cafe'de Eylül 1994'te karikatürlerini sergiledi...

İTALYA 27. UMARİSTİ A MAROSTİCA KARİKATÜR YARIŞMASI

İtalya'nın gelenekselleşen karikatür yarışmalarından olan yarışmanın konusu, İtalyanca IL PİACERE: Hoşa gitmek beğenilmek, eğlence, haz, arzu, memnuniyet. İngilizce PLEASURE: Zevk, keyif. Karikatür ve strip bant dallarında yapılacak yarışmaya her dalda beşer karikatürle katılabilirsiniz. Yarışmaya göndereceğiniz karikatürlerle birlikte bir dosya kağıdına; adınızı, soyadınızı, adresinizi, yaşam öykünüzü (İngilizce-İtalyanca-Fransızca) dillerinden biriyle yazmanız gerekiyor. Aynı kağıda ayrıca, günün tarihini ve karikatürcü imzanızı atmanız gerekiyor. Yarışma karikatürlerinizle birlikte sizin hakkınızda bilgileri içeren dosya kağıdını, en geç 15 Ocak 1995'te İtalya'da olacak şekilde;

UMORISTI A MAROSTICA
36063 Marostıca (Vicenza)-ITALIA
adresine göndermelisiniz.

KARİKATÜR VE MİZAH MÜZESİ EYLÜL '1994 ETKİNLİKLERİ

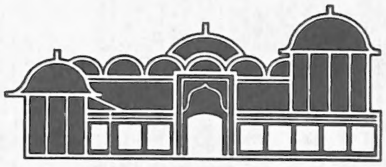

06-30 Eylül'94 ..... ÖZGÜN YAPITLARI İLE YABANCI ÇİZERLER SERGİSİ (Müze arşivinden seçmeler)
06-20 Eylül'94 ..... AHMET AYKANAT SERGİSİ (Yurtiçi ve yurt dışı karikatür yarışmalarının başarılı çizerlerinden Ahmet Aykanat'ın çalışmaları.)
15 Eylül'94 ..... Bir çizgi ustası SEMİH BALCIOĞLU ile söyleşi ...
17 Eylül'94 ..... NATÜREL KAĞIT YAPIMI / Remzi Köklü Gösterisi
22 Eylül-10 Ekim ..... EBRU SERGİSİ Aynı zamanda bir ebru ustası olan karikatürcü Köksal Çitçi ve Vedat Vaytaş'ın Karikatür ve Mizah Müzesi'nde yetiştirdiği öğrencilerinin sergisi.
24 Eylül'94 ..... BEZ ÜZERİNE EBRU GÖSTERİSİ / Köksal Çiftçi-Vedat Vaytaş

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi
Gazanfer Ağa Medresesi Atatürk Bulvarı Kovacılar Sok. 12 Fatih - İstanbul
Tel-Fax: 521 12 64